

Sygn. akt IV U 183/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2018 roku

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

Wydział IV

w składzie:

Przewodniczący SSO Lidia Łataś

Protokolant starszy sekretarz sądowy Joanna Jastrzębska-Ciura

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2018 roku w Częstochowie

sprawy W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 12 grudnia 2017 roku Nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu W. K. prawo do emerytury od 10 października 2017 roku.

Sygn. akt IV U 183/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 grudnia 2017 roku, nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił przyznania W. K. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że na dzień 1 stycznia 1999 roku ubezpieczony legitymuje się co prawda wymaganym 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym, jednakże nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. W szczególności organ rentowy nie zaliczył do okresów wykonywania przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia: w firmie (...) od 4 maja 1992 roku do 30 maja 1996 roku na stanowisku spawacza oraz w(...)Przedsiębiorstwie (...) od 1 stycznia 1988 roku do 31 grudnia 1988 roku na stanowisku spawacza elektrycznego, z uwagi na brak świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł W. K., domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do emerytury, albowiem w spornym okresie od 4 maja 1992 roku do 30 maja 1996 roku pracował w warunkach szczególnych jako spawacz, co wprost wynika ze świadectwa pracy wystawionego mu przez spółkę (...). Nadto prace w warunkach szczególnych wykonywał on w okresie od 10 lipca 1976 roku do 25 października 1977 roku, kiedy pracował przy remontach i bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń hutniczych na oddziałach będących w ruchu, co wynika ze świadectwa pracy w warunkach szczególnych wystawionego mu przez (...) w dniu 8 stycznia 2018 roku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W. K. urodził się w dniu (...). W dniu 25 października 2017 roku ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury. Z załączonych do wniosku dokumentów wynika, że na dzień 1 stycznia 1999 roku odwołujący legitymuje się ogólnym stażem emerytalnym w wymiarze 25 lat, w tym 24 lata, 7 miesięcy i 26 dni okresów składkowych, 2 miesiące i 19 dni okresów nieskładkowych oraz 3 miesiące i 5 dni okresów uzupełniających. Nadto organ rentowy przyjął, że ubezpieczony legitymuje się okresem wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wymiarze 9 lat, 11 miesięcy i 10 dni, do którego zaliczył okresy zatrudnienia od 1 kwietnia 1978 roku do 27 października 1979 roku, od 3 maja 1983 roku do 31 grudnia 1987 roku, od 12 stycznia 1989 roku do 7 listopada 1989 roku i od 15 grudnia 1989 roku do 31 października 1991 roku.

(v. akta rentowe)

W dniu 1 września 1973 roku W. K. podjął praktyczną naukę zawodu w Hucie (...) w C., równoległe uczęszczając do Przemysłowej Szkoły Zawodowej. Po ukończeniu nauki, z dniem 10 lipca 1976 roku odwołujący podjął pracę na stanowisku ślusarza remontowego, na którym zajmował się utrzymaniem ruchu urządzeń hutniczych na Wydziałach Aglomerowni, Koksowni, Walcowni Blach, Stalowni (starej i nowej), Rurowni oraz Walcowni Bruzdowej.

W szczególności ubezpieczony zajmował się remontami suwnic, wsadzarek służących do załadunku złomu do pieców hutniczych, pieców na Walcowni, pieców obrotowych na Rurowni itp. Wszystkie remonty odwołujący wykonywał w czasie ruchu wydziałów produkcyjnych Huty, ponieważ na czas naprawy z użytku wyłączane było tylko pojedyncze urządzenie, zaś wszystkie pozostałe, w tym te znajdujące się

w jego bezpośrednim sąsiedztwie, kontynuowały pracę. Prace przy remontach urządzeń hutniczych ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do końca zatrudnienia w Hucie, tj. do dnia 25 października 1977 roku, za wyjątkiem okresu od 19 do 21 października 1977 roku, kiedy korzystał z urlopu bezpłatnego.

W dniu 13 lutego 2018 roku (...) S.A. w C. (dawniej Huta (...) w C.) wystawił odwołującemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, z którego wynika, że w okresie od 10 lipca 1976 roku do 25 października 1977 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych na stanowisku ślusarza remontowego bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń hutniczych na oddziałach będących w ruchu, wymienionym w Dziale XIV, poz. 25 pkt 1 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 roku w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego.

(v. akta osobowe ubezpieczonego oraz jego wyjaśnienia – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 8 maja 2018 roku)

W dniu 4 maja 1992 roku W. K. podjął pracę w Przedsiębiorstwie (...) w C. na stanowisku spawacza. Przedsiębiorstwo (...) zajmowało się świadczeniem usług w zakresie utrzymania ruchu na rzecz podmiotów zewnętrznych, między innymi Cementowni (...) w R. oraz Huty (...) w C.. Ubezpieczony został przydzielony do pracy w grupie remontowej zajmującej się utrzymaniem ruchu Cementowni (...) w R., gdzie jako spawacz pracował przy naprawach i remontach maszyn i urządzeń przemysłowych na wydziałach produkcyjnych. Wszystkie prace związane z utrzymaniem ruchu urządzeń produkcyjnych odwołujący wykonywał w czasie ruchu wydziałów produkcyjnych, albowiem na czas naprawy z użytku wyłączane było tylko pojedyncze urządzenie, zaś wszystkie pozostałe, w tym te znajdujące się w jego bezpośrednim sąsiedztwie, kontynuowały pracę. Prace przy remontach urządzeń hutniczych ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do końca zatrudnienia w (...), tj. do dnia 30 maja 1996 roku.

(v. akta rentowe ubezpieczonego oraz jego wyjaśnienia – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 8 maja 2018 roku, zeznania świadków A. Ś.

i Z. D. – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 8 maja 2018 roku)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z postanowieniami art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1383 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39

i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W myśl art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3.

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (ust. 2).

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4).

Co należy rozumieć pod pojęciem „przepisów dotychczasowych” rozstrzygnięte zostało w uchwale składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 13 lutego 2002 roku, III ZP 30/01 (OSNP 2002/10/243), w której wskazano, iż zawarte w art. 32 ust. 4 ustawy odesłanie do przepisów dotychczasowych, sankcjonujących obowiązywanie rozporządzenia, można odnosić tylko do tych przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 ze zm.), które regulują materię określoną w przepisie ustawy, a więc wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk, oraz warunki, na jakich osobom wykonującym te prace przysługuje prawo do emerytury. Zachowały zatem moc przepisy § 4-8a określające wiek emerytalny i okres wykonywania pracy

w szczególnych warunkach pracowników wykonujących prace wyszczególnione

w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, przepisy § 9-15 określające wiek emerytalny i warunki przechodzenia na emeryturę osób zatrudnionych

w szczególnym charakterze, a ponadto przepis § 3 określający ogólny wymagany okres zatrudnienia oraz przepis § 2 ust. 1 stanowiący, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Zgodnie z § 3 w/w rozporządzenia, do uzyskania prawa do emerytury wymagany jest dla mężczyzny okres zatrudnienia w wymiarze 25 lat. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnie wiek emerytalny, wynoszący dla mężczyzn 60 lat, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych (§ 4 ust. 1). Praca w warunkach szczególnych winna być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku (§ 2 ust. 1).

W ocenie Sądu Okręgowego ubezpieczony spełnia wszystkie powołane wyżej warunki do uzyskania prawa do emerytury, albowiem z dniem(...) osiągnął wiek 60 lat, w dniu 25 października 2017 roku złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE na dochody budżetu państwa i według stanu na dzień 1 stycznia 1999 roku posiada okres pracy w wymiarze ponad 25 lat, w tym ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Spór w niniejszej sprawie dotyczy możliwości zaliczenia ubezpieczonemu do okresów wykonywania pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia w Hucie (...) w C. od 10 lipca 1976 roku do 25 października 1977 roku, z wyłączeniem okresu urlopu bezpłatnego od 19 do 21 października 1977 roku (łącznie 1 rok, 3 miesiące i 13 dni) oraz w Przedsiębiorstwie (...) w C. od 4 maja 1992 roku do 30 maja 1996 roku (4 lata i 28 dni).

Należy w tym miejscu podnieść, że okresy pracy w warunkach szczególnych wskazane w powołanym wyżej rozporządzeniu w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach mogą być wykazywane przez zainteresowanego przed sądem wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi przez Kodeks postępowania cywilnego, a w szczególności dokumentami z osobowych akt pracowniczych, zeznaniami świadków, wyjaśnieniami stron.

W ocenie Sądu Okręgowego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że w okresie zatrudnienia w Hucie(...)

w C. od 10 lipca 1976 roku do 25 października 1977 roku ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się wyłącznie pracami przy utrzymaniu ruchu maszyn i urządzeń na wydziałach, na których jako podstawowe wykonywane były prace w hutnictwie i przemyśle metalowym wymienione w Dziale III Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych

w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku nr 8, poz. 43 ze zm.). Wszystkie prace związane z naprawami maszyn i urządzeń ubezpieczony wykonywał na wydziałach produkcyjnych pozostających w ruchu,

a więc faktycznie wykonywał pracę, o której mowa w Dziale XIV, poz. 25 w/w Wykazu A.

Podobnie przeprowadzone w sprawie dowody jednoznacznie potwierdzają, że w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w C. od 4 maja 1992 roku do 30 maja 1996 roku ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się wyłącznie pracami spawalniczymi związanymi z utrzymaniem ruchu maszyn i urządzeń na wydziałach produkcyjnych Cementowni (...) w R., na których jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w Dziale V, poz. 14-17 w/w Wykazu A. Również w tym okresie zatrudnienia odwołujący wykonywał pracę na stanowisku spawacza w wydziałach produkcyjnych pozostających w ruchu, a więc faktycznie wykonywał pracę, o której mowa w Dziale XIV, poz. 12 i 25 w/w Wykazu A.

Ustalając faktyczny charakter pracy W. K. w spornych okresach Sąd Okręgowy oparł się głównie na treści dokumentów znajdujących się w jego aktach osobowych i rentowych, w pełni z nimi zgodnych zeznaniach słuchanych w sprawie w charakterze świadków A. Ś. i Z. D. oraz wyjaśnieniach ubezpieczonego, albowiem dowody te są spójne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą jednolitą całość. Należy przy tym podkreślić, że w/w świadkowie pracowali razem z odwołującym w drugim ze spornych okresów (w tym A. Ś. był jego przełożonym – kierownikiem grupy remontowej w Cementowni (...)), a zatem mieli z nim stały codzienny kontakt i wszelkie informacje co do faktycznego charakteru jego pracy opierali wyłącznie na własnych bezpośrednich obserwacjach. Nadto wiarygodności powyższych dowodów

nie kwestionował również organ rentowy, który w toku procesu nie przedstawiał żadnej argumentacji i dowodów na poparcie twierdzeń zawartych w zaskarżonej decyzji.

Ponieważ zatem ubezpieczony legitymuje się okresem pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu w warunkach szczególnych w wymiarze przekraczającym 15 lat (15 lat, 3 miesiące i 21 dni) oraz jak już wyżej wskazano spełnia wszystkie pozostałe warunki do nabycia prawa do tzw. „wcześniejszej emerytury”, przysługuje mu prawo do żądanego świadczenia, bez konieczności uprzedniego ustalenia, czy do okresów wykonywania pracy w warunkach szczególnych można zaliczyć także okres odbywania przez niego zasadniczej służby wojskowej od 28 października 1979 roku do 5 kwietnia 1982 roku.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. oraz przepisów powołanych w treści uzasadnienia, zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 10 października 2017 roku.